

ת"פ 50998/03/23 - מדינת ישראל נגד אושרי אסרף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 50998-03-23 מדינת ישראל נ' אסרף(עציר)

לפני בעניין:	כבוד השופט יואל עדן המאשימה:
נגד הנאשם:	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד עידן אבגי - פמ"ד אשרי אסרף ע"י ב"כ עו"ד גיא זהבי

גזר דין

האישום והסדר הטיעון

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות בנשק (עסקה אחרת) עבירה לפי סעיף 144 (ב2) לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן:

במהלך החודשים יוני 2022 ועד מרס 2023, הפעילה משטרת ישראל סוכן סמוי ("הסוכן"), לשם איסוף ראיות נגד חשודים שונים ובכללים גם נגד הנאשם.

בין משפחת הנאשם והנאשם לבין משפחת הסוכן והסוכן קיימת היכרות בת מספר שנים אשר קודמת לאירועי נשוא כתב האישום.

באירועים אשר יפורטו להלן, פעל הסוכן בהנחיית מפעיליו.

כחצי שנה לערך לפני יוני 2022, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הנאשם שוחח עם הסוכן והציע לסוכן לרכוש ממנו אקדח.

במהלך הפגישה הסוכן ביקש מהנאשם ששיג לו אקדח. כעבור חודש הנאשם אמר לסוכן שהשיג עבורו אקדח מסוג "גלוק" בסכום של 38,000 ₪. הסוכן הסביר לנאשם שאין לו את הסכום והעסקה לא יצאה לפועל.

בתאריך שאינו ידוע במדוייק, עובר ליום 12.6.2022, במהלך שיחה בין הסוכן לנאשם. הסוכן ביקש בשנית מהנאשם להשיג לו אקדח. הנאשם הודיע לסוכן כי יבדוק את האפשרות עם אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה ("האחר").

ביום 12.6.22, לטובת קידום עסקת האקדח, הנאשם שלח לסוכן הודעות קוליות באמצעות אפליקציית "whatsapp" ("הוואטצאפ"). באחת מההודעות בשעה 16:32 או בסמוך לכך, מסר לו כי ארגן לו מה שביקש ממנו וכי הוא דיבר עם האחר לגבי העניין הזה.

ביום 13.6.22 וביום 15.6.22, הנאשם שלח הודעות לסוכן באמצעות הוואטצאפ ושאל אותו, בין היתר, מה קורה עם העסקה היות שהאחר מחכה לעדכון אם הוא מעוניין.

ביום 15.6.22, הנאשם חייג לסוכן בשיחה באמצעות אפליקציית "Telegram" ("הטלגרם"), ושאל את הסוכן האם רוצה לרכוש אקדח מסוג "גלוק טורקי" בקוטר 0.22 קוטר מ"מ ותחמושת תואמת, תמורת 27,000 ₪ ("הכסף"), הצעה אותה הציע לסוכן באישורו ובנוכחותו של "האחר".

בנוסף לאמור לעיל, ביום 17.6.22 הנאשם חייג לסוכן באמצעות הוואטצאפ והציע לסוכן לרכוש ממנו נשק מסוג "קרלו" עבור 25,000 ₪. הסוכן השיב בשלילה, והנאשם השיב לו "בסדר, לא, הצעתי לך, עכשיו בדיוק קיבלנו טלפון, הכל טוב, לא לא, זהו" או בדומה לכך.

ביום 21.6.22, הנאשם חייג לסוכן באמצעות הוואטצאפ, והסביר לו כי האחר חושב שהסוכן נוכל ולכן הנאשם ביקש מקדמה בסך 2,000 ₪ ("המקדמה") על מנת להראות לאחר שהסוכן רציני. לגבי הסכום הנותר בסך 25,000 ₪, הנאשם סיכם עם הסוכן שיעביר לו במעמד קבלת האקדח.

ביום 22.6.22 בשעה 10:50 או בסמוך לכך ובשעה 13:30, לטובת קידום העסקה, הסוכן העביר לנאשם את המקדמה על ידי כך שמסר לנאשם שני קודים למשיכת שני תשלומים של 1,000 ₪ מבנקט "בנק הפועלים".

באותו היום, בשעה 14:20 או בסמוך לכך, הנאשם והסוכן שוחחו באמצעות הוואטצאפ לגבי האקדח. במהלך השיחה, הנאשם אמר לסוכן כי לא ישלם לפני שיראה את האקדח, והוסיף "אחי זה לא מורכב, זה תשע רגיל אחי" או בדומה לכך. בנוסף, הנאשם השיב לסוכן כי יחד עם האקדח הסוכן יקבל תחמושת.

בין יום 29.6.22 ליום 10.7.22 הנאשם והסוכן שוחחו מספר פעמים בכדי לתאם את מועד העסקה.

ביום 14.7.22, הנאשם חייג באמצעות הוואטצאפ לסוכן וקבע להיפגש עם הסוכן ביום 16.7.22 לצורך ביצוע העסקה.

ביום 16.7.22, בסמוך לשעה 19:55, לאחר תיאום עם הנאשם, ועל מנת לקדם את העסקה, הסוכן הגיע לביתו של הנאשם ("הדירה"). במהלך הפגישה, הנאשם קיבל מהסוכן סכום של 27,000 ₪, ספר את הכסף, ולקח את הסוכן לחדר הסמוך בביתו, ביקש מהסוכן להמתין ויצא מהחדר. כעבור מספר דקות, הנאשם חזר לחדר עם תיק שחור אותו קיבל מאחר שאינו ידוע למאשימה, וביקש מהסוכן לבוא עמו לחדר אחר בביתו לאחר שישאיר את הטלפון הנייד שלו מחוץ לחדר.

הנאשם הביא שקיות אוכל שהשניים ישימו על ידיהם. לאחר מכן, הנאשם פתח את התיק השחור, הוציא ממנו אקדח הזנקה RETAY מודל Beron HK, קליבר P.A.K9 mm מספר סידורי 0025461, אשר הוסב ומסוגל לירות תחמושת קליעית קליבר 9 מ"מ קצר ("הנשק") מחסנית תואמת ו-8 כדורים 7.65 מ"מ שהיו עטופים בנייר סופג לבן אשר אינם תואמים את הקליבר של האקדח.

לאחר מכן, הנאשם הסביר לסוכן כיצד הנשק עובד, מסר לו את הנשק, אסף את כל שקיות האוכל עמן נגעו בנשק וביקש מהסוכן להודיע לו לאחר שיגיע לביתו שהכל בסדר. השניים נפרדו והסוכן חזר לביתו במונית.

באותו היום לאחר הפגישה, הנאשם חייג לסוכן באמצעות הוואטצאפ, ושאל אותו איך הנשק. הסוכן השיב לו שהוא יפה, והנאשם אמר לו שישים את זה במקום טוב ושלא יגיד דבר לאף אחד.

במעמד אותה שיחה הסוכן אמר לנאשם כי התחמושת שקיבל ממנו אינה מתאימה לאקדח. בתגובה לכך, הנאשם אמר לו שהתכוון להגיד לו שהאחר אמר לו שהתבלבל בתחמושת וכי יקרא לסוכן חזרה.

הנאשם במעשיו כמתואר בעובדות לעיל, עשה עסקה אחרת שיש עמה מסירת החזקה בנשק בתמורה, בלא רשות ועל פי דין לעשות פעולה כאמור.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, ויורשע בעבירה המפורטת בו. בין הצדדים אין הסכמות עונשיות.

הראיות לעונש

3. במסגרת הראיות לעונש מטעם המאשימה הוגש הרישום הפלילי של הנאשם (ת/1) הכולל עבירת החזקת סכין שלא כדין מ - 2021.

תסקיר שירות מבחן

4. ע"פ התסקיר מיום 23.11.23, אשר יפורט בחלקו לאור צנעת הפרט, הנאשם נשוי ואב לשני ילדים. טרם מעצרו עבד בעבודות מזדמנות ולפרקי זמן קצרים בתחום השיפוצים. לנאשם 10 שנות לימוד, לא גויס לצה"ל בעקבות פטור שקיבל, ובין השנים 2009-2017 עבד כמנהל מקצועי במחלקת הנוער של קבוצת כדורגל.

הנאשם שיתף כי בהיותו בן 27 החל להמר כאשר הסתבך כלכלית וצבר חובות כבדים ואף פוטר מעבודתו. בעקבות קשיים כלכליים נאלץ לסגור עסקים שהיו בבעלותו ומסר כי מצוי בחובות כלכליים.

בגיל 24 הנאשם החל לצרוך סמים ואלכוהול בנסיבות חברתיות. הנאשם מסר כי כיום נמנע משימוש בסמים. בעקבות הימורים צבר חובות על סך מיליון ₪ ועמם מתמודד כיום.

הנאשם התקשה לשתף בקיומם של דפוסים מכשילים בהתנהגותו, ושירות המבחן התרשם כי ניכר שהוא נוטה להצגה עצמית יציבה ומתפקדת ובהתאם לא הביע נזקקות לקבלת מענים טיפוליים, והוא עסוק בהצגת עמדה קורבנית.

הנאשם מודה ולוקח אחריות חלקית על ביצוע העבירות. לדבריו, לו היכרות מוקדמת וארוכה עם האדם אשר הפליל אותו, לדבריו ניצל את תמימותו והוביל אותו למצבו כיום. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוטה להשליך מצבו על גורמים חיצוניים ואינו עורך בחינה לבחירותיו והתנהלותו.

הנאשם התקשה לשוחח בכנות ובפתיחות באשר לחייו וסביב העבירות בהן הורשע, בעל מחויבות כלפי משפחתו; ישנו פער בין נטייתו להצגה עצמית חיובית ומתפקדת לבין חומרת העבירות בהן הורשע והתנהלותו בפועל, קיים חוסר בהירות באשר למניעים העומדים ברקע לעבירות בהן הורשע כאשר נוטה להשליך מצבו על אחרים בסביבתו. מרוכז במצוקתו סביב ההליך המשפטי המתנהל נגדו, מתקשה להתבונן ולבחון באופן ביקורתי את בחירותיו ומצבו כיום.

שירות המבחן מעריך כי קיימים גורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק והמליץ על הטלת ענישה מוחשית לצד מאסר על תנאי.

טענות הצדדים:

5. לטענת ב"כ המאשימה:

הנאשם פגע בערכים המוגנים העומדים בבסיס עבירות הנשק והם ערכי ההגנה על שלום הציבור וביטחונו, שמירת תחושת ביטחון היחיד והרבים וכן שמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי.

עבירות הנשק חומרתן כפולה. הן מעצם המעבר על החוק והן בשל העובדה כי נשק המוחזק שלא כחוק מועד לפורענות. חומרה יתרה לסיכון הרב הטמון בשימוש בנשק לפגיעה בגוף ובנפש.

לא למותר לציין את הסיכון שהנשק הבלתי חוקי יתגלגל לידיים עברייניות או לידי מבקשי רעתה של מדינת ישראל אלה הזוממים לבצע פעולות איבה על רקע אידיאולוגי.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים משמעותית בשים לב הן לסוג הנשק אקדח הזנקה מוסב ירי שבכוחו להמית אדם והן כי הנאשם ביצע את העסקה בדירתו והכל תמורת סכום כסף משמעותי 27,000

ש"ח.

מדובר בעבירה שקדם לה תכנון מוקדם ומוקפד, והנאשם ביצע את העסקה תוך שהוא מערב מספר אנשים כאשר העסקה מתחילה עם הנאשם והסוכן אל מול האחר שממנו הנאשם השיג את האקדח. התנהלות זו מבטאת עבריינות מתמשכת ושיטתית.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא עיקרי. הנאשם הוא זה שהכיר את הסוכן - הקונה, הוא זה שתקשר איתו לאורך הדרך וביצע מולו את העסקה בה העביר את החזקת האקדח בתמורה לכסף בדירתו. הנאשם הוא הרוח החיה, הוא זה שהביא לסוכן את הנשק ואף גבה את התשלומים. לולא הנאשם העסקה לא הייתה יוצאת לפועל, גם בתום העסקה הנאשם הסביר לסוכן על הנשק.

מדובר בניסיון להשיג כסף קל תוך גרימת סכנות ממשיות לחיי אדם.

הנשק על פי טיבו ומאפייניו מהווה נשק בעל פוטנציאל רב לקטילת חיי אדם.

אין מדובר במקרה בו מתבצעת עבירה בדרך שטחית ובאופן אקראי, אלא במעשה עברייני מתמשך. חומרה זו יש להביאה לידי ביטוי בענישה הולמת.

נטען כי מדיניות הענישה בעבירות נשק רחבה ומגוונת, ונקבע בפסיקה כי בעבירות של החזקת נשק המדיניות הינה השתת עונשי מאסר בפועל גם על מי שזו עבירתו הראשונה. ניכרת החמרה בענישה במהלך השנים האחרונות נוכח האירועים הרבים בהם נעשה שימוש בנשק והנזק הרב לחיים ולגוף כמו גם לביטחון הציבור שנגרם מהשימוש בכלי הנזק.

המחוקק קבע כי בעבירות מסוג זה, ישנה ענישת מינימום כשמדובר בעבירה של סחר בנשק. ענישת המינימום המתבקשת היא 45 חודשי מאסר.

ב"כ המאשימה עתר לקביעת מתחם ענישה הנע בין 42 חודשי מאסר בפועל ועד 72 חודשי מאסר בפועל.

רישומו הפלילי של הנאשם כולל הרשעה מיום 6.9.22 בגין החזקת אגרופן. הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן, לקח אחריות וחסך בזמן שיפוטי יקר. הנאשם לא הביע נזקקות טיפולית והתקשה לשתף בדפוסים מכשילים בהתנהגותו ובעל עמדה קורבנית ביחס למעצרו.

על אף הודאתו, הנאשם לקח אחריות חלקית על ביצוע העבירה וטען בפני שירות המבחן כי מצבו נובע מאדם אשר הפליל אותו וניצל את תמימותו. לא מתקיימות נסיבות חריגות אשר יש בהן כדי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם.

יש ליתן משנה תוקף לשיקולי הרתעת היחיד והרבים באופן שהענישה תהווה תמרור אדום ותמריץ שלילי ממשי. מדובר בנשק עם פוטנציאל לקטילת חיי אדם.

העונש הקבוע בצד סעיף העבירה 144 (ב2) לחוק הינו 15 שנות מאסר. סעיף 144(ז) קובע כי העונש לא יופחת מרבע מהעונש המרבי שנקבע לאותה עבירה - 45 חודשים. נוכח המניע הכספי העומד ביסוד העבירות בהן הורשע הנאשם, המאשימה סבורה כי יש להטיל על הנאשם קנס משמעותי מאוד.

ב"כ המאשימה עתר להטלת עונש מאסר בפועל שלא יפחת מאמצע המתחם שהוצע לעיל, מאסר על תנאי ממושך ומרתיע, קנס משמעותי והתחייבות כספית.

6. לטענת ב"כ הנאשם:

לעבירה זו לא קדם תכנון משמעותי. חלקו של הנאשם בביצוע העבירה אינו העיקרי. ההיכרות ארוכת השנים של הנאשם ומשפחתו עם הסוכן ומשפחתו תרמו תרומה משמעותית לביצוע העבירה.

הנזק הפוטנציאלי מהעבירה היה יכול להיות משמעותי שכן אין לדעת לאלו ידיים הנשק היה מתגלגל אלמלא הגיע לידי של הסוכן. הנזק האקטואלי אינו ניכר או משמעותי בשים לב לכך שהאקדח נמכר לסוכן משטרתי.

הנאשם לא היה מבצע את העבירה אלמלא היה פונה אליו הסוכן כחצי שנה קודם לכן, עוד בטרם הפך לסוכן, וביקש ממנו על רקע חששו ששיג לו אקדח. הסוכן היה בן בית בבית הנאשם והמשפחות גדלו יחד. יחסי הקרבה תרמו תרומה משמעותית לביצוע העבירה על ידי הנאשם.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה ועתר לקבוע מתחם עונש הנע בין 18-36 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה על תנאי כדי לעמוד בעונש המינימום הקבוע בהוראת השעה.

נטען כי זהו מעצרו הראשון של הנאשם, הפגיעה במשפחתו אקוטית, הנאשם הוא המפרנס העיקרי ועל רקע חובותיו

ענישה קשה בעניינו תעמיד את המשפחה בבעיה כלכלית קשה והתמודדות של אשתו עם שני ילדיהם אל מול עוני ומצוקה.

הנאשם לקח אחריות על ביצוע העבירה ובשל מעצרו לא ניתן היה לשלבו בכל פעילות שיקומית- בכלא או מחוצה לו. עם כניסתו למעצר פנה הנאשם לעו"ס ולחינוך ולוקח חלק בפעילויות בחינוך במסגרת מעצרו. אין לחובתו עבירות משמעת או מידע מודיעני והבדיקות לאיתור שרידי סם נמצאו נקיות.

העבירה בוצעה ביוני 2022 והנאשם נעצר במרץ 2023. מביצוע העבירה ועד למעצרו לא ביצע כל עבירה נוספת בתחום הנשק או בתחום אחר. לנאשם יש הרשעה אחת בעבירה של החזקת סכין מיום 6.9.22 בגין עבירה שבוצעה ביוני 2021.

לאור הודאתו של הנאשם, לקיחת אחריות, הבעת חרטה ורישום פלילי שלא מן העניין יש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם.

הנאשם אמר כי לוקח אחריות מלאה, מצטער, ובטוח לא יחזור על העבירה. ביקש להתחשב בו.

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

7. בעבירה אשר ביצע הנאשם פגע הוא בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור, ביטחון הציבור, שלטון החוק ושלימות הגוף.

לעבירות בנשק בכלל, ולעבירה של עסקה אחרת, כמו גם שאר העבירות מסוג זה המפורטות בסעיף 144(ב) בפרט, נודעת חומרה רבה, אשר באה לידי ביטוי בענישה אשר לצד העבירה, כמו גם בקביעת העונש המזערי בתיקון 140 לחוק העונשין, אשר קבע במסגרת סעיף 144(ז) לחוק העונשין, כי בעבירות המפורטות בסעיף, ובהן עבירה לפי סעיף 144(ב) לא יפחת העונש מרבע העונש המירבי לעבירה. לצד העבירה לפי סעיף 144(ב) 15 שנות מאסר, ומשכך הענישה בעבירה זו לא תפחת מ- 45 חודשי מאסר, הגם שניתן כי חלקו יהיה במאסר על תנאי, ובהיעדר טעמים מיוחדים לא יהיה כולו על תנאי.

בתיקון זה לחוק העונשין יש כדי לבטא את העלאת רף הענישה והמתחמים לעבירות אלו. ר' ע"פ 8320/21 מ"י נ' **בסילה** (28.12.2021), אשר התייחס לעבירות שבוצעו אף לפני כניסת התיקון לתוקף ונקבע כי "**כפועל יוצא מכך ועם העלאת רף הענישה עולה גם מתחם עונש המאסר הנכון והראוי בעבירות מעין אלה**".

תיקון זה מחייב החמרה בענישה. למשמעות עונש מזערי על קביעת מתחם עונש הולם התייחסות בהמשך.

הפוטנציאל הגלום בעבירות הנשק בכלל, ובאלו שלפי סעיף 144(ב) יש כדי לחייב ענישה מחמירה, שכן הפוטנציאל הינו לפגיעות בנפש, ובביטחון המדינה.

נפנה לע"פ 1332/04 **מדינת ישראל נ' פס**, פ"ד נח(5) 541, (19.4.2004), בעמ' 545 נפסק: **"גם אם נכון הדבר כי עד כה רמת הענישה בעבירות של החזקת נשק אינה גבוהה, הרי שהמציאות השוררת בארץ - זמינותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עמו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית והאידיאולוגית כאחד - מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה"**.

דברים אלו מלפני כ- 20 שנים, רלוונטיים ביותר. בשורה ארוכה של פסקי דין עמדו בתי המשפט על חומרת בעבירות הנשק, ועל הצורך בהחמרה ובהרתעה.

בע"פ 7502/12 **בסאם כוויס נ' מדינת ישראל** (25.06.13) נפסק: **"כפי שנפסק, לא אחת, עבירות בנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולבטחונו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא כדין, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד"**.

ברע"פ 9112/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (31.12.2012), נפסק: **"מכירת כלי נשק [...] מסכנת יותר את הציבור מאשר קנייתם" (ע"פ 1121/11 אזולאי נ' מדינת ישראל 23.11.2011), ואין ספק כי פוטנציאל הנזק שיש המלווה את הסיכון האמור צריך לקבל ביטוי בעונש הנגזר על החוטא בביצוע העבירות האמורות"**.

בית המשפט מפנה לדברים אשר נפסקו בע"פ 1121/11 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (23.11.2011): **"סחר בנשק הוא תופעה מסוכנת, במיוחד בימינו אלה. הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכיחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה. לפיכך, התרענו בעבר ונחזור ונתריע גם הפעם, כי כל החוטא בעבירות מסוג זה עלול להידרש לשלם מחיר יקר, ואף באובדן חירותו לתקופה ממושכת"**.

8. קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה, ואינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועונשה בחוק. ר' ע"פ 1323/13 **חסן ואח' נ' מ"י** (5.6.2013), המתייחס לצביון האינדיבידואלי אשר העניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם, ובו גם נקבע כי בעבירות נשק יש להתייחס לסוג וכמות הנשק והנסיבות הנלוות: **"המערערים צדקו בטענתם כי היה על בית המשפט המחוזי לבסס את מתחם העונש ההולם בעניינם, בין השאר, על סוג וכמות הנשק שבו סחרו - רימון הולם אחד (וכך נעשה בפועל, כפי שיבואר להלן). מתחם העונש ההולם בעבירות המבוצעות בנשק צריך שיקבע בהתאם לסוג הנשק שבו מדובר. שהרי, סוג הנשק, כמו-גם ההיקף שבו נסחר, הוחזק, הובל וכיוצא באלה, הם נסיבות הקשורות בביצוע העבירה והם שקובעים את פוטנציאל הנזק הכרוך במעשה העבירה"**.

המערער ביצע עסקה אחרת, אך נסיבותיה של העיסקה אינן רחוקות מסחר, אשר הינו באותו סעיף עבירה, עם אותה

הנשק בו בוצעה העבירה הינו אקדח הזנקה, אשר הוסב ומסוגל לירות תחמושת קליעית. כאמור בע"פ 6383/21 קריף נ' מ"י (13.2.2022): **"העיקר נעוץ, כאמור, בכוחו של הנשק לפגוע באדם - ואף להמיתו - ולשבש את חיי השגרה של החברה."** ועוד נפנה לאמור שם ביחס לכך שעבירות הנשק דורשות החמרה בשל אופיין ובשל כך ש"בתקופה הרלוונטית הן הופכות לנפוצות ושגרתיות יותר, עד כי יש לסווגן כ"מכת מדינה". בענייננו עבירות הנשק דורשות החמרה בשל שני הנימוקים גם יחד".

בע"פ 6383/21 האמור, אשר היה על גזר דין שניתן ע"י מותב זה, הורשע מערער 2 אשר היה נאשם 3, בעבירה של עסקה אחרת בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, בכך שעשה עסקה אחרת בנשק שהיה אקדח הזנקה שהוסב, נקבע ביחס אליו מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל - 60 חודשי מאסר, ועל נאשם זה אשר בעברו עבירת החזקת סכין ותגרה, הוטלו 36 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה. שם לא חל על הנאשמים תיקון 140 לחוק העונשין ועדיין לא היתה בתוקף ההוראה בדבר ענישה מזערית.

בע"פ 5681/23 חווא נ' מ"י (20.12.2023) הורשע המערער בעבירות לפי סעיפים 144 (א) + (ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, אשר הענישה לצידן פחות חמורה מהענישה לצד עבירה לפי סעיף 144(ב2) - 7 - 10 שנים לעומת 15 שנים, ומדובר היה בהחזקה ונשיאה של אקדח טעון במחסנית עם 6 כדורים, והאקדח היה גם כן אקדח הזנקה שהוסב. נגזר על המערער, בעל עבר פלילי עונש של 35 חודשי מאסר בפועל, והערעור נדחה, תוך שהודגש הצורך בהחמרה, אשר בא לידי ביטוי בתיקון 140 לחוק העונשין, וכך נפסק: **"עבירות הנשק באשר הן הפכו למכת מדינה. חומרתן היתרה והשפעתן על תחושת הביטחון של כלל אזרחי המדינה מחייבות הטלת ענישה משמעותית, גם על נאשם נעדר עבר פלילי (שאינו מענייננו במקרה דנן). מדיניות ההחמרה ביחס לכלל עבירות הנשק, אשר ניכרת בפסיקתו של בית משפט זה, באה לידי ביטוי סטטוטורי בסעיף 144(ז) לחוק העונשין אשר חוקק במסגרת תיקון מס' 140 לחוק ...**

בהתאם לכך ולנוכח ריבוי מקרי הירי, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה בגין ביצוע עבירות נשק, החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו ועד לאלו הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי לרבות החזקה ונשיאה. ואמנם ניכרת בשנים האחרונות מגמת החמרה בענישה לשם מיגור עבירות אלו..."

להלן פסיקה שקדמה לתיקון 140 לחוק העונשין, אשר יש לאבחנה בהתאם לנסיבות כל מקרה, ובהתאם להיעדר עונש מזערי אותה עת.

בע"פ 7552/14 יוסף אגבאריה נ' מדינת ישראל (23.6.2015) - המערער הורשע יחד עם אחר בעבירה של סחר בנשק (בצוותא) ובנוסף בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ואיומים, בכך שעל פי האישום הראשון - פגש המערער סוכן משטרת סמוי, במהלך הפגישה שוחחו השניים על סוגי אקדחים שונים והסוכן ציין שהוא מעוניין לרכוש אקדח עבור אדם אחר. המערער הציע לסוכן כי יספק לו אקדח מסוג "גלוק" בתמורה לסך של 20,000 ש"ח, ולאחר

שנפגשו שוב נסעו למקום בו המתין להם השותף, הסוכן מסר למערער מחצית מסכום העסקה בסך 7,000 ₪, השותף הגיע, שלף אקדח מתחת לחולצתו, מסר אותו למערער והאחרון הניחו בקסדה שהייתה בידי הסוכן. במעמד זה, מסר הסוכן למערער את יתרת סכום העסקה בסך 7,000 ש"ח. בית משפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם של 24-48 חודשי מאסר בגין עבירות הסחר בנשק יחד עם עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ומתחם נפרד לעבירת האימונים, והטיל על המערער 32 חודשי מאסר לריצוי בפועל בגין עבירות הסחר בנשק וההפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, 6 חודשי מאסר בפועל בגין עבירת האימונים, מאסרים על תנאי, קנס בסך 15,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תחתיו, והפעיל עונש מאסר מותנה מהליך אחר לתקופה של 8 חודשים במצטבר לעונש המאסר שהוטל על המערער בתיק הנדון, כך שעל המערער לרצות בסך-הכל 46 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו. בית המשפט העליון דחה את הערעור וציון כי: **"מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית המשפט בעניינו של המערער והעונש שהוטל על המערער בגדרו אינם חורגים ממדיניות הענישה הנוהגת והולמים את מידת אשמתו של המערער בהתאם לנסיבות שפורטו.."**

בע"פ 526/14 פלוני נ' מדינת ישראל (12.3.2014) הורשע המערער על יסוד הודאתו בעבירת החזקת נשק, ובעבירת סחר בנשק, בכך שסוכן סמוי שהפעילה המשטרה נפגש עם נאשם 2 וסיפר לו כי לאחיו יש סכסוך עם אחרים והנאשם 2 הציע להשיג עבורו אקדח תמורת 14,000 ש"ח. לאחר שנאשם 2 הודיע לסוכן כי השיג עבורו אקדח, נסעו שניהם אל המערער ואספו אותו ושלושתם נסעו בהוראת המערער אל מקום אחר, שם מסר הסוכן למערער סך של 14,000 ש"ח והמערער יצא מהרכב, וכעבור מספר דקות חזר עם אקדח מסוג "יריחו" ומחסנית והם נסעו מהמקום. בדרך, המערער בדק את האקדח, ניקה אותו ומסר אותו ואת המחסנית לסוכן. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-48 ח' מאסר בפועל, והטיל על המערער עונש של 22 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. בית המשפט העליון קיבל את הערעור בחלקו בשל שיקולי שיקום המערער, והפחית את עונש המאסר ל-16 חודשים, תוך שציון כי: **"העונש שהשית בית המשפט המחוזי על המערער אינו חורג מרף הענישה המקובל. בית המשפט המחוזי שקל לקולה את התהליך השיקומי אותו עבר וקבע את עונשו ברף הנמוך של המתחם. לצד זאת, תסקיר המבחן המשלים שנערך לאחר מתן גזר דינו של בית המשפט המחוזי מחזק את התסקיר הקודם ומצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה במיוחד אשר מצדיק סטייה מהמתחם שנקבע באופן שמצדיק התערבות ערכאת הערעור..."**

9. בעניינו של הנאשם חל תיקון 140 לחוק העונשין. כאמור לעיל יש בתיקון זה כדי לבטא את הצורך בהחמרת הענישה.

בקיומו של עונש מזערי לצד עבירה יש כדי להוות אינדיקציה למידת הפגיעה בערך המוגן, ולרף התחתון של מתחם העונש ההולם אשר יש לקבוע.

כאמור קביעת המתחם קשורה בנסיבות ביצוע עבירה, אך לצד זאת גם בהוראה בדבר קיומו של עונש מזערי.

בשורת פסקי דין נקבע כי בעונש מינימום שנקבע בחוק יש כדי להשפיע על מתחם העונש ההולם.

ר' בענין זה ע"פ 1605/13 פלוני נ' מ"י (27.8.2014): "מקובלת עלי עמדת המשיבה לפיה מתחם עונש הולם שתחתיתו נמוכה מעונש המינימום יכול להיקבע רק אם ניתנו טעמים מיוחדים לכך. אני סבור כי עונש המינימום שקבע המחוקק הוא אינדיקציה לחומרה שמיוחסת לעבירה ולמידת הפגיעה בערכים המוגנים מביצועה, ולכן נכון שתהיה לו השפעה גם על מתחם העונש ההולם, אך כמובן בכפוף לסייג הטעמים המיוחדים שקבע המחוקק בסעיף 355 לחוק העונשין, ותוך תשומת לב בכל מקרה לשאלת חלקם של המאסר בפועל והמאסר על תנאי בענישה הכוללת..."

בע"פ 1288/17 מ"י נ' אבשלום שנהר (3.10.2017) התייחסות ליחס בין קיומו של עונש מזערי לרף התחתון של מתחם העונש ההולם: "בית משפט זה נדרש, במספר הזדמנויות, לשאלת היחס בין העונש המזערי לבין מתחם הענישה. בע"פ 4876/15 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.12.2015), סוכמה ההלכה, לאחר סקירה נרחבת של פסיקה קודמת, ולפיה אין לקבוע, ככלל, רף ענישה תחתון הנמוך מהעונש המזערי, וזאת גם כאשר קיימת הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. בצד זאת, יתכנו "טעמים מיוחדים" המצדיקים קביעת רף תחתון נמוך יותר, ובמקרה מעין זה על בית המשפט לפרט את אותם טעמים מיוחדים..."

הדברים האמורים לעיל נפסקו ביחס לקיומו של עונש מזערי בסוג אחר של עבירות, אלם העיקרון זהה, שכן גם לפי סעיף 140(ז) לא יפחת העונש מרבע העונש המירבי שנקבע, אלא אם יש טעמים מיוחדים שירשמו.

לאור האמור לעיל, ככלל קביעת מתחם עונש הולם אשר הרף התחתון בו נמוך מהעונש המזערי אשר נקבע בחוק, צריכה לטעמים מיוחדים המצדיקים זאת, ובהיעדרם, אין מקום לכך.

לקביעת המחוקק בדבר קיומו של עונש מזערי השפעה על המתחמים שיש לקבוע, אשר הינם כאמור גם בכפוף ובהתאם לנסיבות ביצוע העבירה, וכן יש לכך השפעה על הענישה, שכן תיקון זה מבטא את הצורך בהחמרה, בשל החשיבות של ההגנה על הערכים המוגנים דלעיל, והצורך במענה עונשי הולם בפגיעה בהם.

נסיבות ביצוע העבירה ע"י הנאשם אינן מקימות את הטעמים המיוחדים הנדרשים לקביעת מתחם ברף תחתון נמוך יותר.

בחנית הנסיבות בכתב האישום המתוקן מביאה למסקנה כי הנאשם הינו גורם מרכזי בעסקה שבוצעה באקדח הזנקה שהוסב, ואשר מסוגל לירות תחמושת קליעית, יחד עם מחסנית תואמת ו - 8 כדורים, אשר לא תאמו את האקדח. הנאשם לא רק שמוסר את הנשק והתחמושת במסגרת העסקה, ומקבל את הסכום שהינו התשלום עבור האקדח והתחמושת, אלא שאף מסביר לסוכן כיצד הנשק עובד. כאמור, העבירה מבוצעת בביתו של הנאשם, והנאשם פונה אל הסוכן כמה פעמים קודם לכן.

אינני מוצא כי בעובדה שמדובר בתיק שהנאשם קיבל מאחר, כדי להוות נסיבה אשר יש בה כדי להוות טעם מיוחד. הנאשם, לכל אורך העובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן, הינו גורם מרכזי ביותר, לקיומה של העסקה.

משכך הרף התחתון של המתחם אינו צריך להיות מתחת לעונש המזערי של 45 חודשי מאסר אשר נקבע בחוק. ואולם, כאמור לעיל, ב"כ המאשימה עתרו לקביעת מתחם עונש הולם שתחילתו ב - 42 חודשי מאסר, דהיינו מעט פחות מעונש המינימום. הגם שלא מצאתי הנמקה לירידה זו מתחת לעונש המזערי הקבוע בחוק, והגם שקביעת מתחם העונש ההולם הינה קביעה נורמטיבית של בית המשפט, לא מצאתי להחמיר מעבר לעתירת המאשימה, והרף התחתון יקבע כעתירתה, בשל כך שאינו נמוך משמעותית מהעונש המזערי, וכן לאור כך שמדובר למעשה בהחמרת המתחם אל מול מתחמים שנקבעו טרם כניסתו לתוקף של תיקון 140 לחוק העונשין, ויש בכך מידה מסויימת של הדרגתיות בהחמרה.

אשר על כן אני מוצא כי מתחם העונש ההולם לעבירה אשר ביצע הנאשם בנסיבות ביצועה כולל מאסר בפועל הנע בין 42 ל - 66 חודשים.

מדובר בעבירה אשר יסוד כלכלי עומד בבסיסה, בנסיבות ביצועה. בפסיקה דלעיל ניתן לראות כי לצד הענישה של מאסרים בפועל מוטלים גם קנסות.

אין בפניי אינדיקציות של ממש למצבו הכלכלי של הנאשם, אשר רלוונטי לקביעת מתחם הקנס, ואולם לאור המאסר המוטל, מובן כי תהיה לכך השפעה כלכלית. לאור זאת, ולאור נסיבות ביצוע העבירה אשר במסגרתה שולם סך 27,000 ₪ עבור האקדח והתחמושת, אני קובע כי מתחם הקנס נע בין 25 ל - 50 אלף ₪.

הענישה

10. הנאשם יליד 1986 והוא נעדר עבר בעבירות נשק, ולחובתו כאמור עבירת החזקת סכין.

תסקיר שירות המבחן מציין היעדר הבעת נזקקות למענה טיפולי מצד הנאשם, ומתאר חוסר בהירות ברקע לביצוע העבירה, לצד השלכת מצבו על גורמים חיצוניים.

הנאשם נשוי ואב לשניים, קיבל אחריות על מעשיו, ובכך, לצד העובדה שמדובר בעבירת הנשק הראשונה שהוא מבצע, יש כדי שיקולים לקולא במסגרת המתחם.

אין בפניי נימוקים אשר יכול ויהיה בהם להביא לירידה אל מתחת למתחם, בהיעדר הליך שיקומי, ובשים לב לעולה מהתסקיר.

לצד זאת, מדובר בעבירה אשר בענישה במסגרתה יש מקום לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

מכל האמור אני מוצא כי על הענישה להיות מעל הרף התחתון של המתחם, אולם מתחת לאמצעו.

כך גם ביחס לקנס המוטל - עליו להיות מעל הרף התחתון, אך מתחת לאמצעו.

11. **לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 48 חודשים, בניכוי ימי מעצרו על פי רישומי שב"ס.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 18 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירת נשק מסוג פשע.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירת נשק מסוג עוון.

קנס - קנס בסך 30 אלף ש"ח או מאסר למשך 120 יום תחתיו; הקנס ישולם ב- 30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 120 יום מהיום ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר מכן.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ' אדר א' תשפ"ד, 29 פברואר 2024, במעמד הצדדים.